

LUMEN Morning meetings

Fredrik Wilhelm Thue

*Professor, Centre for the Study of Professions, OsloMet,
tidligere gjesteforsker ved LUMEN*

12. november 2025 09:00-11:00, Mødelokale 1461-516

Velferdsstatens profesjoner: sekulære hyrder?

På den lutherske verdenskongressen i Hannover i 1952 hevdet biskop Eivind Berggrav at den fremvoksende velferdsstaten inneholdt et «demonisk element»: Den ville underlegge seg alle livsområder, erstatte det kristne evangelium med «demokratisk sinnelag», og «herske over samvittighetene». Slik undergravde velferdsstaten det lutherske skillet mellom det verdslige og det åndelige regimene.

I dette innlegget vil jeg, med utgangspunkt i et større arbeid om den historiske sammenheng mellom den lutherske presterollen og velferdsstatens menneskebe-handlende profesjoner, drøfte hvor treffende Berggravs advarsel var. I hvilken grad utviklet yrkesgrupper som lærere, sykepleiere og sosialarbeidere et rent sekulært menneskesyn og et sett av verdier, målsettinger og praksiser

som brøt med den kristne tradisjonen? I hvilken grad fortsatte eldre, kristne tradisjonslag innenfor disse yrkene å påvirke selvforståelser, praksiser og resepsjonen av nye verdier og kunnskapsformer?

Hvilken rolle spilte nye, samfunnsvitenskapelig inspirerte «profesjonaliseringsdiskurser» i denne sammenheng? Hvilke strukturelle og funksjonelle likhetstrekk kan påpekes mellom den lutherske presterollen og de skandinaviske velferdsstatenes menneskebehandlingende profesjoner?

AARHUS UNIVERSITY

CENTER FOR
THE STUDY OF
LUTHERAN
THEOLOGY AND
CONFESSIONAL
SOCIETIES